

žarek dobrote

5/XII
maj
2014

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Odnosi do hrane je spoštovanje človekovega dostojanstva
V LUČI STROKOVNOSTI

3 ••• Zgodba s srečnim koncem
MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

5 ••• Odločite se dovolj zgodaj
V OBMOČJU SOČUTJA

6 ••• Bolezen v družini in odnos do kariere

8 ••• Žalostne tolažiti

CELJE

8 ••• Plenum Škofijske Karitas Celje

KOPER

9 ••• Služenje – soodgovornost – enakost

10 ••• Po našem karitativnem delu pokaži vsem ljudem
pot upanja

LJUBLJANA

11 ••• Občni zbor ŠK Ljubljana

12 ••• Tabor za slepe in slabovidne v objemu
krakovskega gozda

MARIBOR

12 ••• Živite v ljubezni

MURSKA SOBOTA

13 ••• Plenum Škofijske karitas Murska Sobota

NOVO MESTO

14 ••• Ubogi nas evangelizirajo

15 ••• Svetogorski križev pot za vse, ki trpijo

16 ••• Srečanje sodelavcev Slovenske karitas
z apostolskim nuncijem

16 ••• Pomagajmo preživeti

17 ••• Problematika poročanja na področju
socialnega vključevanja

18 ••• Biti pomočniki v stiski: razpetost med
dobro voljo, nadarjenostjo in usposobljenostjo

Foto: Andrej Pavlin

NI MI VSEENO ZATE

Mojca Kepic

V mesecu marcu so potekali občni zbori, plenumi Škofijskih karitas. Ob pričetku dobrotelne akcije Pomagajmo preživeti pa smo predstavili skupno letno poročilo mreže Karitas. Številne zgodbe posameznikov in družin so osupnile marsikaterega novinarja in posameznika. Stiske pa so tudi velika obremenitev za sodelavce, prostovoljce Karitas, ki se neposredno srečujemo z ljudmi v stiski. Zavedamo se, da je pomoč Karitas le dopolnilo za lažje preživetje družin, posameznikov, otrok, starejših.

O dobrotelnosti in solidarnosti je tako treba spregovoriti tudi med najmlajšimi. Zato v majskih dneh vabimo k dobrotelni akciji Pokloni zvezek, kjer spodbujamo učence in otroke k solidarnosti do svojih sovrstnikov. »Ni mi vseeno zate« so bile besede deklice, ki je svoji sošolki Neji prinesla zvezke in jih pokazala novo snov, ki so jo obravnavali, ko je bila Neja bolna. Na solidarnost in dobrotelnost hitro pozabimo. Vsaka spodbuda nas opominja, da so med nami stiske, ki jih z majhnim darom lahko omilimo in družinam lahko ponovno posveti sončni žarek upanja.

Preko 9700 prostovoljcev Karitas svoj prosti čas nameni za sočloveka v stiski, solidarnost med njimi je neizmerna, hvaležnost prejemnikov še večja. Kljub temu da včasih kdo ne zmore izreči besede hvala, je njegovo srce polno veselja. Tudi sodelavcem in prostovoljcem ni vseeno za ljudi, ki čakajo na paket hrane, pogovor, svetovanje ...

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

5. 5. ob 18.00 uri, Kuharski tečaj, vodi Helena Golob
Vsak petek po predhodni najavi, ob 16.00 uri, svetovanje za
žrtve nasilja, vodi ga. Jan Zdenka.

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

5. 5. Srečanje Karitas vipavske dekanije in Postojnske DK
6. 5. Umetniki za karitas v Murski Soboti
7. 5. razstava Umetniki za karitas Murska Sobot
7. 5. Srečanje Kraške OK
12. 5. Srečanje DK Idrija Cerkno
13. 5. Srečanje Tolminske OK
18. 5. Srečanje bolnih in ostarelih v Kraški DK, Vreme
24. 5. Končni izlet PNC
27. 5. Srečanje GOK
30. 5. Odbor za materialno pomoč ŠK, Ajdovščina

ŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

20. 6. ob 15. uri Svečina

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

14. 5. Blagoslov in odprtje Lazarjevega doma (10.00 - sveta
maša; 11.00 - blagoslov doma)
14. 5. Srečanje vseh sodelavcev karitas v Sloveniji (križev
pot na Hotizi)

• FOTO NASLOVNA STRAN Andrej Gombač in ZADNJA STRAN Arhiv DMC Cerklje •

tema meseca

ODNOS DO HRANE JE SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

Imre Jerebic

Poslanstvo Karitas se najbolj spontano zrcali pri delitvi hrane:

ljubeča skrb Čerkve za človeka v stiski,
glas ubogih v naši družbi,
v službi človekovega dostojanstva.

Pri hrani, ne glede, ali je pridelana, podarjena, kupljena, naprošena ali podtaknjena, zlorabljena (rok potekel) ..., gre za naš odnos do nje! Na srečo ima med 9.800 prostovoljci Karitas večina pozitivno izkušnjo do hrane (sami pridelovali, težko kupili v polpretekli dobi, niso je smeli metati v stran, zato so jo spoštovali ...) in tak odnos ohranjajo tudi danes v času obilja hrane, v času, ko je hrana pretršno blago, v času, ko »izgublja« svojo prvinsko vrednost – da je v osnovi dar zemlje in dar od zgoraj ali dar neba ...

Spoštovanje človekovega dostojanstva (125.000 posameznikom smo v lanskem letu redno ali občasno pomagali z raznimi artikli hrane). Ni vsaka hrana dobra za naše prosilce: npr. ne moreš človeka odsloviti z veliko vrečko jogurtov, katerih rok bo čez dva dni potekel, in ga zabeležiti, da je za ta mesec dobil »svoj paket« – to je za zraven (seveda je treba po pameti razdeliti 2 paleti jogurtov, kot sem bil nedavno priča na ŠK Ljubljana).

Mi tudi nismo za univerzalne pakete ali pakete z nalepko. Iz naših enot, takih imamo 451, odhajajo ljudje z vrečkami kot iz trgovine, in če se prej sodelavka ŽK ali ŠK za trenutek ne vsede s prosilcem in prisluhne njegovi zgodbi, nismo odigrali vloge ljubeče skrbi za človeka v stiski. Zato na ŽK ali ŠK nimamo dolgih vrst, zato ne hitimo, da čim prej razdelimo hrano ... ampak se učimo videti, slišati,

začutiti s človekom v stiski in mu dati to, kar imamo na zalogi, ter tudi nekaj specifičnega, kar potrebuje (otroška hrana, higienski pripomočki, dietna hrana ...).

Spoštljiv odnos sodelavcev Karitas do vsake hrane. To se vidi iz našega

pristopa do nje, to se vidi in čuti v očeh prosilcev. Preizkusni test smo doživeli, ko smo se srečali s paletami iste vrste hrane iz blagovnih rezerv EU ali ko nas občasno nagradi kako podjetje z velikimi količinami iste hrane (paštete – Pomurka), ki je ne uporabljamo doma vsak dan; ali ko gre za ozimnice, kjer prednjači krompir.

Sodelovanje prosilcev pri izbiri. Zmeraj manj je izbire, pa vendar se je treba pogovoriti, predstaviti prosilcu, kaj imamo, in ne postaviti pred dejstvo: vzemi ali pojdi. Zmeraj lahko še nekaj dodamo – tudi svojo dobro voljo in lepo vrečko ali kak majhen priboljšek za otroke ali celo igračo. Navedel bom primera dveh sodelavk ŽK iz različnih župnij:

- »Ko delim hrano, imam v svoji torbici vedno 3 vrečke prave kave. Ko vidim, da nekomu z našim paketom ne morem »veliko« pomagati, mu potisnem v žep še 10 dg kave in prijazno dodam: *Da se boste še malo pocrkljali, da ne bo tako hudo.*«
- »K nam se obračajo družine z malimi otroki. Doma sem oprala igrače od vnukov, ki so kot nove. Dodam jih k paketu in vljudno rečem: *Gospa, vzemite barbiko, kako bo vaša punčka vesela, da bo imela še eno barbiko.*« •

v luči strokovnosti

ZGODBA S SREČNIM KONCEM

Martina Lenarčič

Soba je pripravljena. Na veliki mizi prt, poslikan z rožPred nekaj dnevi smo na elektronski naslov našega Materinskega doma prejeli sporočilo, ki smo se ga vse delavke iskreno razveselile. Še posebej zato, ker se je oglasila gospa Mojca, po petih letih, odkar je uspešno zaključila program Materinskega doma.

Elisabeth Mittelstaedt v knjigi Večji kot moje sanje pravi, da ni hujše stvari, kot če si brez ljubezni, brez namena, brez upanja in brez Boga. Ženske in matere, ki prihajajo v Materinski dom, so največkrat brez vsega zgoraj naštetega. Ko pridejo k nam, so čisto na tleh, saj prihajajo v najtežjih trenutkih v svojem življenju. Vsaka pride s svojo zgodbo, svojo zgodovino. Zgodbo o dogodkih, velikih in majhnih, ki so jim spremenili življenje. Prav zato lahko rečem, da

Foto: Arhiv SK Celje

je bilo Mojci in njeni hčerki bivanje v Materinskem domu dobra šola za življenje in popotnica za naprej. Pri nas je dobila **občutek varnosti, sprejetosti, topline in razumevanja**. Dobila je dom v pravem pomenu besede. Postala je samostojna, neodvisna od drugih. Zgodba s srečnim koncem je dandanes že kar redkost, zato je prav, da jo delim tudi z vami.

»Spoštovana Lidija in ostale delavke Materinskega doma Škofljica!

Naprej vas lepo pozdravljam. Odločila sem se, da vam pišem, ker ste meni in moji hčerki Maji ogromno pomagali. Nikoli v življenju vas ne bom pozabila, prav tako ne vašega truda. Bili ste edini, ki ste mi pomagali, in vedno se rada spomnim na vas.

Rešili ste me iz hude stiske, ko sem doživljala nasilje s strani fanta in njegove mame.

Opomogla sem si, dobila sem službo in nujno bivalno enoto, da lahko v miru živiva. Po treh letih sem dobila službo za nedoločen čas. Delam osem ur, samo dopoldne. Kmalu, ko sem odšla od vas sem začela delati. Ni mi problem delati, z veseljem hodim v službo, čeprav morava z Majo vstati ob peti uri, ker gre ona v šolo, v prvi razred, jaz pa na delo. Včasih Maja težko vstane, vem, da je težko, da mora tako zgodaj vstati. Zdaj že razume, kako in kaj, ker ve, da ima samo mene, da ji pomagam in da skrbim zanjo. Imam tudi dobre sosede, ki mi pomagajo.

Ko sem odšla od vas, Majin oče ni nič naredil. Še vedno sem pri skrbi za otroka sama. Nič se ni dalo. Ko sem marca 2011 izgubila očeta, sem prekinila stike z bivšim partnerjem in celo njegovo družino. Verjemite, bolje se počutim. Živim. Nisem več v strahu. Imava božji mir, ki ga nikoli v življenju nisva imeli. Vedno mi ostane nekaj denarja do naslednjega meseca. In se mi dobro izide do naslednjic. Resnično sem vam hvaležna in bi rada bila vedno z vami v stiku zato, ker mi veliko pomenite in ste mi ponudili roko in mi ogromno pomagali in stali ob strani v najtežjih dnevih v mojem življenju.

Majo imam zelo močno rada, ji pomagam in stojim ob strani po svojih najboljših močeh. Ni mi vseeno zanjo ... Zelo sem vam hvaležna, da je pri meni že od prve sekunde njenega rojstva!

V lanskem letu, oktobra, sem zaprosila za brezplačno pravno pomoč, da mi dodelijo odvetnika glede državne preživnine za Majo. Po nekaj dneh sem že dobila odvetnika. Tako da bom tudi to izpeljala.

Stikov ne dovolim, zato ker Maji ni nikoli pomagal in ga ni zanimala. To sem uredila pri odvetniku. Sedaj je dobil dokumentacijo od CSD, da res sama skrbim za Majo in da so mi na CSD-ju pomagali ter da sem bila pri vas.

Rada vas imam, zelo. Pošiljam vam slikico od Maje.

Enkrat vas bom prišla pogledat, vam še sporočim, kdaj. Bodite pozdravljene v najinem imenu. Maja in Mojca«

Ko je prišla v Materinski dom, je bila stara 20 let, deklica nekaj mesecev. Prišla je na pobudo Centra za socilano delo. Le-ta ji je bil zadnja možnost pred ukrepom zaščite otroka, ker razmere, v katerih so živeli, niso bile primerne za zdrav otrokov razvoj. Največje težave so bile, da otrok ni pridobival na telesni teži, hudi prepiri, v katere so bile vključene tudi klofute, in težave partnerja s prepovedanimi drogami, česar pa si seveda ni priznal.

Foto: Anderje Urh, Fotografija je ilustrativna

Spominjam se, kako smo strokovne delavke hranile otroka, ker so se Mojci zaradi obremenjenosti s hranjenjem roke tako tresle, da otrok ni hotel jesti od nje. Potrebne so bile stalne kontrole pediatra. **Z materinsko ljubeznijo, vztrajnostjo in učenjem** v MD je dosegla tudi to, da je otrok lepo napredoval in ni bilo treba v bolnišnico.

Podpore s strani svoje družine ni imela. Ostarela starša sta živela daleč stran od nje, na podeželju, sestra v Avstriji, kjer si je ustvarila svojo družino. Nima časa za njene probleme. Vedno je poslušala le očitke češ, da si je sama kriva. Otroška in najstniška leta je zaradi alkoholizma in nasilja očeta preživela po zavodih. Dokončala je šolo s prilagojenim programom.

Ko je prišla v Materinski dom, sva načrtali pot. **Oblikovali sva individualni načrt pomoči, pri katerem je pomembno, da izhajamo iz uporabnikovih potreb in njihove definicije problema ter korakov za doseg ciljev. Le tako lahko ženska,**

mati oziroma uporabnica ohrani vpliv nad svojim življenjem. Jaz kot strokovna delavka pa svoj del prispevam h krepitvi moči. To pomeni, da sem njena zagovornica. Pomembno je, da se **vzpostavi sodelujoč odnos, ki temelji na spoštovanju in zaupnosti.**

Proti cilju sva korakali zelo počasi. Potrebovala je jasna, konkretna, večkratna navodila. Velikokrat tudi takšna, ki se nam zdijo samoumevna in smo jih mi kot otroci dobili v svojih družinah od staršev.

V Materinskem domu je bila kar nekajkrat na težki preizkušnji, ko ni vedela, kaj naj stori. Na eni strani otrok in učenje materinstva, na drugi partner, ki jo je vabil nazaj in ji obljubljal rožnato življenje. Kar nekajkrat je imela spakirano, da odide nazaj k partnerju. K njemu je odhajala čez vikend in se običajno predčasno vsa razočarana, jezna in brez denarja vrnila nazaj. Glede te težave, odvisnosti od odnosov, je potrebovala veliko razgovorov in svetovanja strokovnih delavk v Materinskem domu, da je prišla do uvida, da jo otrokov samo finančno izkorišča.

V vsej zgodbi je najpomembnejše to, da smo ji strokovne delavke **znale prisluhniti, da smo čutile z njo in jo sprejele takšno, kot je, brez moraliziranja. Dale smo ji priložnost, da se preizkusi kot mama, in moč, da zmore sama. S trdim delom na osebnostni in duhovni ravni ji je to tudi uspelo.** •

medgeneracijska solidarnost

ODLOČITI SE DOVOLJ ZGODAJ

Metka Klevišar, dr. medicine

Ko je človek mlad, na marsikaj sploh ne pomisli. Koliko ljudi je gradilo hišo, v kateri je cel kup stopnic. Že takoj pri vhodu jih je nekaj. Dokler si mlad, to sploh ni problem in se tega ne zavedaš. Lahko pa stopnice postanejo veliko breme že ob navadni nesreči, ko je človek še razmeroma mlad. Na vse to in še na marsikaj je dobro misliti dovolj zgodaj, ne šele takrat, ko nastopi hud problem.

Ni nujno, da gre vedno samo za tehnične ovire. **Človek je bitje odnosa in ena najpomembnejših stvari v našem življenju je, da nismo sami in da znamo komunicirati z ljudmi okrog sebe.** Večina ljudi živi v družini in človek bi pričakoval, da so srečni in zadovoljni, ker niso sami. Pa še zdaleč ni tako. **Odnosi, ki jih živimo, nam ne padejo kar tako z neba. Zanje moramo nekaj narediti, če hočemo, da smo z njimi zadovoljni.** Slabi odnosi so lahko pravi pekel. **Za odnose moramo narediti**

Foto: Mojca Kepić

veliko. In če se v kaj spleča vlagati našo energijo, so to prav naši odnosi. Ne glede na to, kje in s kom živimo. Samo če bi kdo živel sam na otoku sredi morja, mu tega ne bi bilo treba. Toda potem bi bilo njegovo življenje zelo bedno in bi zaradi tega zelo trpel.

Pred nekaj leti sva z Julko, mojo kolegico in prijateljico, nekje predstavljali knjigo »Umetnost sobivanja«. V glavnem so prišle to predstavitev poslušat ženske najinich let. Nekateri sva tudi poznali. Nekaj je bilo vdov, nekaj samskih, nekaj pa takšnih, ki živijo sicer v dobrem zakonu, vendar moške ne hodijo z njimi na takšne predstavitve. Ob tem se je razvil prav zanimiv pogovor. Se pa še sedaj zelo dobro spominjava gospe, ki, kolikor veva, ni imela družine in je na koncu takole razmišljala: »Mislim, da si bom sedaj morala poiskati nekoga za sobivanje, da mi bo lažje prestajati starost.« Zdelo se ji je vse skupaj zelo preprosto. Našla bo osebo, da ji ne bo dolgčas. Morda si ljudje res tako iščejo osebe, da jim ni dolgčas. Koliko časa potem zdržijo skupaj in koliko si pomagajo, je seveda drugo vprašanje.

Takrat ni bilo časa, da bi se o tem še pogovarjali naprej, čeprav bi bila to zelo zanimiva tema. Gospa je mislila, da bo kar tako, na hitro, lahko izbrala nekoga za sobivanje. Ampak stvar še zdaleč ni tako preprosta. **Odnos za sobivanje je treba graditi dolgo in vztrajno in s tem nisi nikoli gotov. Ne glede na to, kje in s kom živiš.** Morda se ljudje tega veliko premalo zavedajo in je zato tudi toliko nesrečnih ljudi. Smo pa lahko veseli vseh, ki jim to uspeva. S svojim zgledom nam kažejo, da je možno živeti dober odnos, ki je vsem v veselje. **Seveda pa se je treba zanj potruditi. Takšen odnos je možno zgraditi v starosti, če si se že prej, v mladosti, trudil za dobre odnose.** Če pa s tem začnemo šele v starosti in se prej nikoli nisi trudil za dobro sobivanje z ljudmi, je skoraj nemogoče, da

bi ti uspelo. Zato tudi ni čudno, da je v domovih za stare toliko nezadovoljnih ljudi, ki se začnejo šele v starosti učiti sobivanja.

Dovolj zgodaj pa je treba misliti tudi na druge stvari, ki so za kvaliteto bivanja potrebne. Ne moreš pričakovati samo od drugih, kaj bodo naredili zate. **Najprej je človek sam zase odgovoren za to, kako si življenje uredi.** Nekateri so prepričani, da mora za vse poskrbeti država, pa se potem jezijo nanjo, ker ni vse tako, kot bi želeli. Sami pa ne ukrenejo ničesar.

Dobro je, če že dovolj zgodaj, ne šele takrat, ko si star, začenjaš razmišljati o tem, kako boš lahko kot star človek živel v tem okolju. Ali boš zmozel stopnice, ali imaš dovolj blizu vso potrebno infrastrukturo, ali imaš urejeno kopalnico tako, da boš lahko poskrbel za osebno higieno, ali boš kos tako velikemu stanovanju, finančno, pa tudi kar se tiče dela. Na vse to in še na marsikaj je treba misliti. Takrat, ko imaš še dovolj moči, da kaj spremeniš in urediš. Osemdesetletnik se bo težko selil iz svojega stanovanja, pa če je še tako veliko in nepraktično. Žal veliko ljudi o tem razmišlja, pa največkrat nikoli ne pride do uresničitve.

Poznam zakonca, brez otrok, ki sta pri šestdesetih letih prodala hišo na obrobju Ljubljane in se preselila v mesto, v stanovanje, kjer je dvigalo in parkirno mesto v kleti. Zelo sta zadovoljna, da sta se tako odločila, čeprav jima ni bilo lahko pustiti hiše, ki sta jo sama z velikim trdom gradila. Poznam pa tudi ljudi, kar nekaj, ki so že pri devetdesetih in čez, ki že zdavnaj ne morejo več skrbeti zase in so skoraj povsem odvisni od tuje pomoči, pa za nobeno ceno ne bi šli iz svoje hiše. »Toliko truda sva z možem vložila v to hišo in raje umrem, kot da bi šla iz nje.« Pa jo bo gospa prav gotovo morala zapustiti, če ne prej, ko bo umrla. Otroci so si zgradili nove hiše, modernejšie, in prav nikogar ne mika, da bi prišel živeti v to hišo. Za staro gospo je to nekaj čisto nerazumljivega. Poznam pa tudi starejše zakonce, ki so svojo hišo prepustili otrokom in njihovim družinam, sami pa so se preselili v majhno stanovanje. Pravijo, da ne potrebujejo veliko prostora, pravzaprav vedno manj. Pa tako veselo in zadovoljno živijo sedaj.

Na vse spremembe, ki so potrebne v starosti, se pripravljamo v bistvu že veliko prej, pravzaprav že od mladosti dalje. Z odnosom, ki ga imamo do ljudi in do stvari. Koliko lepše je življenje, če se znamo vsega veseliti, pa vendar to tudi izpustiti, ko je potrebno. •

v območju sočutja

BOLEZEN V DRUŽINI IN ODNOS DO KARIERE

Alenka Vojska Kušar, dr. med.

V današnjem času so prav mladi izmed vseh družinskih članov najbolj usodno izpostavljeni novim izzivom, tako glede poklica kot glede življenja v svoji rodni, pa tudi tisti družini, ki jo bodo morda prej ali slej tudi sami ustanovili. Ob zavestnem opazovanju vsakdanjega lastnega življenja in ob pogovorih s prijatelji ugotavljamo, da tako hitrih, odločilnih in nepredvidljivih sprememb vsaj v zahodnem delu sveta zlepa ni bilo v vsem njegovem obstoju. Ne, da velike vojne niso povzročile velikih človeških izgub in je tehnološka revolucija omogočila marsikje lažje življenje, a današnja elektronska »družba« podira vse meje in vse »rekorde«. A kljub temu ali pa prav zato ostaja človek podoben tistim trem opicam na nekem starem japonskem svetišču, ki si tako pomenljivo zatiskajo oči, ušesa in usta, češ: ne vidim, ne slišim in nič ne rečem.

Da, danes je mladim res težje načrtovati svoje življenje, kot je bilo to v mladostnem času današnjih njihovih babic ali morda v še prejšnjih dobah. Danes je čas velikih in hitrih sprememb na vseh področjih življenja. Zdi se mi, da še prehitrih, in zato ne dobro pretehtanih in težko odločilnih za celo življenje. Pa vendar: **vsakdo mora živeti in odživeti svoje življenje v svojem času na odgovoren način ter ga pri tem vključevati tudi vpetega v življenje svojih še živih prednikov, a obenem načrtovati svoje lastno življenje za prihodnost**, za katero pa si še ne znamo predstavljati, kako bo potekalo, saj se postavlja predenj toliko vprašanj, načrtov ali celo že vnaprej napovedanih zaprek. Zato ni čudno, da se današnji mladi težko znajdejo v vsakdanjem življenju. Toliko je spreminjajočih se novosti iz dneva v dan, da jim je težko slediti in jih še težje obvladovati ali celo ločiti, kaj so vsakodneвне muhe – novotarije in kaj res potrebne spremembe.

Pa vendar, tudi danes je v prvi vrsti treba živeti sedanjí trenutek: doma, v trenutni šoli, med sebi primernimi in/ali izbranimi sovrstniki. Ko se je treba odločati, je lepo in koristno, če se mladostnik lahko ozira po zgledih v svoji ožji ali širši družini ali kako drugače zglednih odraslih ljudeh. **Svet postaja vedno bolj široka, odprta družina z dobrimi in sla-**

bimi zgledi. Izoblikuj si svoj pozitivni vrednostni sistem! Primerjaj ga z zaupanja vrednim prijateljem. Izmenjajte si preverjene pozitivne izkušnje in jih ponudite še drugim. Tako boste bogatili sebe in sebi podobne sovrstnike. Več ko vas bo, boljši bo svet okoli vas, in tako boste prispevali delček v celokupno trenutno življenje na svetu.

Zato bi mladim svetovala: hodite v svojem življenju z odprtimi očmi, da spoznate tako pozitivne kot negativne izzive, ki pa jih modro v besedi prediskutirate s svojimi zvestimi, dobronamernimi najbližjimi sorodniki ali drugimi vodniki, morda sošolci ali izbranimi prijatelji, in poskušajte svoje pozitivne izkušnje podariti naprej v podobnih dobrodelnih akcijah, za kakršne se, kot mi je bilo povedano, odločate pri svojem prostovoljnem in dobrodelnem sodelovanju v okviru Slovenske karitas.

Danes je »družba« zelo pestra, dobro- ali slabonamerna, na vsak način pa zelo mešana. In če sam ne veš, kaj naj od življenja pričakuješ, se zavedaj, da naj bo tvoja izbira vedno bolj tudi tvoja dobro premišljena odločitev. In če je odločitev trdna, se potruj, da jo tudi izpelješ. Seveda je lažje, če imaš jasne cilje, kaj bi v življenju rad počel. Morda je možno tak cilj doseči le postopoma. Ali če je cilj širši, te še več poti lahko pripelje do nekega izmed končnih ciljev. Še tako ali tako se sčasoma, ko zavestno ho-diš po poti življenja, kažejo razni »odcepi«, ne ravno bližnjice. A končni cilj mora biti široko začrtan, močno premišljen, izbran z mogoče čim več različnimi izhodišči. Pri tem pa ne obupaj na prvi prepreki ali oviri. Končni cilj ti naj bo vedno pred očmi. V dosego takega cilja pa vložiti tudi vso svojo energijo. Morda se lahko cilj zamegli, morda ga zaradi ovinka trenutno ne vidiš, a vedno si poišči rešitev in ostani na smeri do končnega cilja.

Je pa širna družba zelo odprta, le ločiti je potrebno, katera je zame, zate primerna. Kaj je primerno in kaj ne, mlad človek največkrat na vsem začetku kar precej jasno čuti, le izbira, odločitev in vztrajanje je težko. Zato je v tem času in ob tako široki »izbiri« še kako pomembno, da se mladostnik nasloni na sebi primerne, pozitivne in v javnosti dobro poznane ter zgledne osebe, se vključuje v preizkušene, strokovno pripravljene programe za mlade, kjer se čuti sprejetega tak, kot je, da lahko sam kaj skupnosti doda, a obenem lahko tudi dobi povrnjeno, kjer ima primanjkljaj, ali pa se mu bo nekoč, v bodočnosti ali pa na prehodu v večnost, štelo v dobro.

Tako nekako sem sama prilagajala svoje življenje in od rane mladosti svoje kratkoročne in daljnoročne cilje. Ni šlo vedno vse po mojih željah. Včasih sem morala upoštevati tudi razmišljanja svojih predpostavljenih, ki se mi v tistih časih niso zdela objektivno primerna. **A z zaupanjem v Božjo pomoč, z gorečo molitvijo se je še vedno vse lepo izteklo, čeprav včasih tudi malo drugače, kot sem predvidevala.**

Tako sem končala študij medicine, opravila strokovni izpit, se poročila in prihajali so otroci. Mož je imel zelo pozitivno izkušnjo v družini s petimi otroki, sama pa sem ob edini sestri in nato deset let zaprtem očetu zaradi »napačnega« političnega prepričanja tudi želela večjo družino. Po treh zdravih fantkih se nam je rodila hčerka, a je zaradi hude srčne napake še prvo leto življenja umrla. In potem smo dobili našega Ambroža, glavno osebo v dveh mojih življenjskih zapisih o naši družini: leta 1993 pod naslovom Naš Ambrož in letos kot Naš Ambrož je odrasel. To pa je tudi ena izmed zgodb o družini z avtizmom, za katerega se preko Društev za avtizem na državni ravni borimo za priznanje te diagnoze in ne skrivanje te težke patologije pod drugimi nepriemernimi diagnozami. Kajti če ni diagnoz, ni te patologije, ni potrebnih specialnih pedagogov, ni potrebnih specialnih pedagoških oddelkov, ni institucij za odrasle najtežje, ki ne morejo sami živeti, posebno še potem, ko bomo starši pomrli.

Je pa res, da v življenju velikokrat ne vemo, zakaj ali čemu Bog izbira tako nenavadna pota za posameznike. Ker sem sama v svojem ranem življenju živela deset let brez očeta, sem se še pred poroko odločila, da svoje družine, če ne bo res življenjsko nujno, ne bom žrtvovala za svoj poklic. Nisem se zaposlila kot zdravnica, a sem se prav ob svojem najmlajšem otroku – avtistu maksimalno angažirala za to, da je pri nas preko Društva za avtizem prepoznavanje avtizma iz do nedavnega nepriznavanja te patologije postala uradno priznana diagnoza. Vse ostalo omenjeno delo na tem področju pa bo treba šele razviti.

Zna se zgoditi, da boste tudi vi kot prostovoljci kdaj naleteli na letovanju in pri delu na to, da se bo kdo izmed vaših varovancev »čudno« obnašal, saj je danes v razvitem, zahodnem svetu preverjeno, da se avtizem pojavlja že kot eden oboleli na 100 zdravih otrok. Če je prisotna le zelo lahka oblika, včasih oboleli le rahlo izstopa iz ostale, »zdrave«, a morda le nevzgojene populacije. •

DUHOVNA DELA USMILJENJA – ŽALOSTNE TOLAŽITI

msgr. dr. Jurij Bizjak

Ganljiva je prošnja psalmista: »Sramotenje mi je strlo srce, omagal sem; pričakoval sem sočutja, a ga ni bilo, tolažnikov, a jih nisem našel« (Ps 69,21). Podobno toži Pridigar: »Spet sem se ozrl in videl vsa zatiranja, ki se dogajajo pod soncem: Glej, solze zatiranih in nimajo tolažnika, nasilje prihaja iz roke njihovih zatiralcev in nimajo tolažnika« (Prd 4,1). Prestolnica Jeruzalem objokuje svoje izgnane otroke in se pritožuje: »Zaradi tega se jočem, oko mi toči solze; zakaj daleč je od mene tolažnik, ker je zmagal sovražnik« (Žal 1,16).

Trije prijatelji pridejo k Jobu, da bi ga potolažili, in sedijo pri njem sedem dni in sedem noči in čakajo, da on spregovori. V razpravi se Job brani pred očitki in jim pravi: »Vi vsi ste nadležni tolažniki!« (Job 16,2). V svojem zadnjem govoru opisuje svojo pot in svoje ravnanje ter pravi med drugim: »Izbiral sem jim pot in sedel kot glava, bil sem na prestolu kakor kralj nad vojsko, kot tisti, ki tolaži žalujoče« (Job 29,25).

Evangelist Luka piše o starčku Simeonu: »In glej, bil je v Jeruzalemu mož, ki mu je bilo ime Simeon; bil je pravičen in bogaboječ in je pričakoval Izraelove tolažbe

in Sveti Duh je bil z njim« (Lk 2,25). 'Izraelove tolažbe' so obljube, ki jih je Gospod dajal svojemu ljudstvu po svojih služabnikih prerokih. Kakor piše prerok Izaija: »Tolažite, tolažite moje ljudstvo, govori vaš Bog. Govorite prestolnici Jeruzalem na srce in ji kličite, da je njena tlaka dokončana, da je njena krivda poravnana, ker je prejela iz Gospodove roke dvojno kazen za vse svoje grehe!« (Iz 40,1–2).

Tako piše Pavel Korinčanom: »Kdor pa prerokuje, govori ljudem v izgradnjo in tolažbo in spodbudo« (1 Kor 14,3). In nadaljuje istim naslovljencem: »Hvaljen Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe, ki nas tolaži v vsaki naši nadlogi, da moremo tudi mi tolažiti nje, ki so v kateri koli nadlogi, s tolažbo, s katero nas same Bog tolaži« (2 Kor 1,3–4). Med osmerimi blagri je na drugem mestu 'blagor žalujočim, zakaj ti bodo potolaženi' (Mt 5,4).

Tesaloničanom razlaga o vstajenju: »Tolažite se torej med seboj s temi besedami!« (1 Tes 4,18). Nato jih poučuje, kako naj se pripravljajo na Kristusov prihod, in končuje z besedami: »Zato se tolažite med seboj in spodbujajte drug drugega, kakor to že delate!« (1 Tes 5,11). »Opominjamo pa vas, bratje, svarite neredne, tolažite malodušne, skrbite za slabotne, potrpežljivi bodite z vsemi!« (1 Tes 5,14). Z darom moči in čutom tipa. •

celje

PLENUM ŠKOFIJSKE KARITAS CELJE

Matej Pirnat

Geslo letošnjega plenuma smo vzeli iz dela Skomine sodobne angleške dramatičarke Sarah Kane. Sodobne se pravzaprav sliši čudno, če vemo, da je že umrla, pri starosti komaj 28 let. Življenje si je vzela sama.

Drame Skomine vam ne priporočam ravno v branje. Tudi težko rečem, da je berljiva. Pravzaprav gre za skupen na videz naključnih fragmentov, stavkov, ki na prvi pogled skorajda nimajo repa in glave. Povedano tako po domače, med nami. Če pa jo vendarle greste brat, vas spreleti srh. Ne morda zaradi kletvic, grdi besed in nekaj bizarnih prizorov. Še zdaleč ni to, kar nam naježi kožo. Kratko besedilo je obupan krik človeka v stiski. Je obupen poizkus iskanja bližine in sreče v svetu. In če ste vsaj nekoliko poklicno deformirani z idejo občega odrešenja in iskanja globljega smisla, predvsem pa, če verujete v trdno točko sveta in zgodovine, v osebnega, milosrčnega, človekoljubnega in milostljivega Boga, potem dramo težko berete drugače kakor krik sveta po Bogu, odrešenju, smislu.

Ravno zato smo misli iz drame vpletli v plenumsko knjižico, križev pot in plenumsko srečanje kot programska izhodišča za delo Karitas. Pravim programska, saj vsa poročila, statistike in pogledi nazaj niso drugega kot obilica dela in birokracije, če nam ne služijo kot ogledalo – v katerem se ogledamo, vidimo dobre in slabe strani ter na podlagi izkušenj in preteklih znanj naredimo načrte za izboljšanje, kaj opustimo, kaj dodamo. In kakšen program naj si damo sodelavci Karitas v tem gluhem času, času izgubljene vere in oropanega upanja? Mislim, da je odgovor samo eden: ljubezen. Nesebična, dejavna, predana, nepreračunljiva, pristna, usmiljena, sočutna in darujoča se ljubezen. (Kar beseda Karitas pravzaprav pomeni.) Ljubezen, ki pušča za sabo čisto preteklost in se ne boji izzivov sedanjosti ter s tem vodi v prihodnost. In prihodnost za kristjana ni prazna beseda. Je program. Je več kot program, je oseba Jezus Kristus. Ravno to osebo pred nas postavi papež Frančišek v svoji apostolski spodbudi Veselje evangelija.

Če smo v delu Sarah Kane prepoznali stisko in krik človeštva danes, nam papež Frančišek odločno pokaže zdravilo za bolezen našega časa. Zato smo vsak krik Sarah Kane podčrtali z jasno besedo papeža, ki želi ubogo Cerkev za uboge. Pod tem pojmom si predstavljamo marsikaj in najraje pokažemo s prstom na kar-

dinale, škofo, duhovnike. A resnično zdravilo našega časa, Jezus Kristus, je v Cerkvi navzoč (tudi) tam, kjer občestvo skupaj živi, slavi in ljubi. Bog daj, da bi naše župnije postajale takšne skupnosti, tudi zaradi dela in življenja Karitas. Naš plenum je želel biti trenutek premisleka, kjer bi se vsi skupaj zavedli, da morajo naše župnije vedno bolj postajati varno sidrišče za mnoge obupane, razžaljene in zavržene. Da bodo sredi mrzlega sveta ognjišča ljubezni tistim, ki sami ne vidijo prihodnosti. Sarah Kane takšnega ognjišča ni našla. Smemo pa upati, da je bila ob svojem odhodu ogrnjena z ljubeznijo.

Tudi to smo predstavili na plenumu; kako smo sodelavci Karitas v minulem letu ogrinjali ljudi z ljubeznijo. Če kdaj tega nismo storili ali smo storili premalo, prosimo prizadete odpuščanja, dobrega Boga pa usmiljenja. •

»Reši me lahko le ljubezen in ljubezen me je uničila.« Sarah Kane

»Bog se nikoli ne naveliča odpuščati. Mi se naveličamo prositi za njegovo usmiljenje. Gospod nas vedno znova jemlje na svoje rame. Nihče nam ne more odvzeti tega dostojanstva, ki nam ga podeljuje ta neskončna in neomajna ljubezen. Jezus nam dovoli, da dvignemo glavo in začnemo znova, z nežnostjo, ki nas nikoli ne razočara in ki nam more vedno vrniti veselje. Ne bežimo od Jezusovega vstajenja, nikoli se ne vdajmo, naj se zgodi karkoli. Nič ni močnejše od njegovega življenja, ki nas žene naprej!« papež Frančišek

koper

SLUŽENJE – SOODGOVORNOST – ENAKOST

Postna duhovna obnova sodelavcev Karitas

Jožica Ličen

Že dve desetletji se sodelavci Karitas iz koprške škofije v postu in adventu srečujemo na skupni duhovni obnovi v kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu. Ob povabilu na duhovno obnovo vedno znova zapišemo: »Če je skladišče hrane prazno, je gmotna pomoč nemogoča, prav tako je nemogoče ljudem prinašati sporočilo evangelija, če nas pri delu ne vodi Božja ljubezen.« Skozi razmišljanje ob iskanju smisla našega dela so nas doslej vodili različni duhovni voditelji. Vsak na njemu lasten način, vsem pa je bilo skupno, kako kot skupnost in posameznik celostno odgovarjati na stiske sodobnega človeka.

Tokratno duhovno obnovo je vodil mag. Ivan Likar, duhovnik in voditelj pastoralne službe v Koprski škofiji, ki je z novim pristopom prinesel nov veter v naše razmišljanje o mestu laikov v Cerkvi. V pogovoru smo prihajali do zavedanja, da je vsak med nami le del Božjega načrta in da je na prvem mestu Bog, šele nato božje ljudstvo z različnimi poklici, ki jih premoremo krščanski laiki skupaj s cerkvenimi predstojniki. Pri našem karitativnem delu mora prevladovati spoznanje, da je konkretna pomoč lahko tudi seme, ki ljudeh vzpodbudi čutenje za Boga. Odprtost do vseh bratov in sester prinaša svobodo in ljubezen, saj smo vsi najprej ljudje in šele potem kristjani.

Ključne besede, ki so dajale nit celotnemu srečanju, so bile: **Služenje – soodgovornost – enakost**. Vse naše delo ima dvojni namen, in sicer notranji, saj smo

vsi udje enakovredni in potrebni za delovanje, ter zunanji, kjer zavedanje, da smo ustvarjeni po Božji podobi, kliče po razumevanju drugega in daje priložnost, da sam poglobim svojo vero ob njem in iščem Boga v človeku.

Po uvodni sveti maši smo ob 1 Kor 12,1–31 razmišljali o različnih darovih: »Različni so milostni darovi, Duh pa je isti. Različne so službe, Gospod pa je isti. Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh.« Sledilo je poglobljanje v Jn 13,1–17 ob priliki o umivanju nog. Ko jim je umil noge in vzel vrhnje oblačilo, je spet prisedel in jim rekel: »Razumete, kaj sem vam storil? Vi me kličete »Učitelj« in »Gospod«. In prav govorite, saj to sem. Če sem torej jaz, Gospod in Učitelj, vam umil noge, ste tudi vi dolžni drug drugemu umivati noge. Zgled sem vam namreč dal, da bi tudi vi delali tako, kakor sem jaz vam storil. Resnično, resnično, povem vam: Služabnik ni večji kot njegov gospodar in poslanec ne večji kot tisti, ki ga je poslal. Če to veste, blagor vam, če boste to delali!«

Ob koncu smo v tišini, vsak zase, razmišljali in se tako odpirali Bogu. Vsak zase se je spraševal: Zakaj sem član Karitas, v čem ta odločitev podpira mojo življenjsko filozofijo, ki je ...? Delo v Karitas me bogati. Kje so tiste točke, ki me izčrpavajo, napolnjujejo z nemočjo? Kako se soočam z njimi? Komu od sodelavcev bi se lahko

zahvalil in za kaj? A bi lahko to tudi resnično storil? Za zaključek smo vsi, vendar vsak zase, oblikovali osebno molitev, ki je vsebovala doživljanje, razmišljanje, načrtovanje ...

Po dobrem kosilu in zahvali naši zvesti kuharici Milki smo se zbrali na samostanskih stopnicah in v sliko zabeležili naše druženje. Gospod Ivan – hvala! •

ROMANJE

10. romanje sodelavcev Škofijske karitas Koper bo letos v Avstrijo in na Slovaško od ponedeljka, 25., do srede, 27. avgusta 2014.

Obiskali bomo Celovec, Gospo Sveto, sv. Emo Krško, Gradec, Bratislavo in Dunaj s številnimi znamenitostmi. Obe nočitvi bosta na Dunaju. Skupne svete maše bodo pri Gospe Sveti, v Trnavi na Slovaškem in na Dunaju.

Cena romanja je 200 EUR, podroben program imajo voditelji DK, OK, ki tudi sprejemajo prijave. Ob prijavi je treba plačati 50 EUR akontacije, ostalo v dveh obrokih. Informacije: jozica.licen@rkc.si, GSM 041 429 713.

PO NAŠEM KARITATIVNEM DELU POKAŽI VSEM LJUDEM POT UPANJA

Jožica Ličen

V soboto, 1. marca, smo **občni zbor ŠK Koper** začeli s sveto mašo v župnijski cerkvi Sv. Štefana v Vipavi, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval upokojeni koprski škof in predsednik Slovenske karitas Metod Pirih. Potem se je 130 udeležencev preselilo v Škofijsko gimnazijo. V statutarjem delu je ravnatelj Matej Kobal predstavil delo Karitas v koprski škofiji v letu 2013, sledil je pregled finančnega poslovanja, ki ga je pred tem že pregledal in potrdil nadzorni odbor, ter glavne značilnosti vseh treh Območnih in petih Dekanijskih karitas. Milena Brumat je predstavila delo Zavoda karitas Samarijan. Poleg poročil za nazaj je bil sprejet tudi program dela za leto 2014. V popoldanskem delu je bilo predavanje p. Branka Cestnika na temo: Papeževi čevlji ali kam koraka Cerkev pod papežem Frančiškom.

V Koprski škofiji je Karitas organizirana v 166 župnijah, Župnijske karitas (ŽK) se združujejo v tri Območne (OK) in pet Dekanijskih Karitas (DK). Imamo 13 Centrov karitas, kjer sodelavci nudijo ljudem osnovne informacije in konkretno pomoč, ter 4 domove, kjer se izvajajo specifični programi.

Večina dela sloni na prostovoljcih: 1.158 stalnih in 1.256 občasnih prostovoljcev je v letu 2013

opravilo 96.860 ur prostovoljnega dela. Če bi te ure preračunali po normativih, ki jih določa Zakon o prostovoljstvu, bi dobili znesek 952.896 EUR.

Materialna pomoč družinam in posameznikom: pomoč v hrani je prejelo 3.058 družin in 1.067 posameznikov, pripravljenih je bilo 22.532 paketov, oblačila, obutev, pohištvo in druge osebne predmete je prejelo 4.117 družin in posameznikov. Skupna teža zbrane in razdeljene hrane znaša 407.242 kg/l, pri tem glavino predstavlja hrana iz intervencijskih zalog v korist najbolj ogroženih oseb v EU. **Vrednost hrane in higienskega materiala, preračunana na povprečne maloprodajne cene, znaša 521.270 EUR.**

Finančna pomoč pri plačilu računov družinam in posameznikom je na vseh nivojih znašala 95.540 EUR.

Pomoč otrokom pri šolskih potrebščinah je prejelo 985 družin za 1.994 šolarjev. Delo z družinami, ki imajo

otroke v posvojitvi na razdaljo, se je iz ŠK preselilo na raven OK, DK, ŽK, zajema pa 123 otrok, kar predstavlja skupaj 36.900 EUR letne pomoči. **Finančna pomoč otrokom na vseh nivojih znaša 121.484 EUR.**

Ob konkretni pomoči družinam in posameznikom je vedno prisoten pogovor z načrtom pomoči in spremljanjem; poleg tega je bilo zabeleženih še 6.363 laičnih svetovanj.

Pomoč ostarelim, bolnim, osamljenim je najbolj prisotna v Župnijskih karitas: pred prazniki je bilo 7.769 obiskov po domovih in 7.197 obiskov v domovih za ostarele, številnim so sodelavci pisali voščila. Podprli smo srečanje KBBI ter Slepih in slabovidnih. Srečanj po župnijah se je udeležilo 3.328 starejših, romanj pa 607 starejših in invalidov.

Specifični programi Škofijske karitas:

Počitniški programi so bili v Portorožu in Soči, udeležilo se jih je 8 družin, 25 starejših in 54 otrok. *V Domu karitas v Soči* je bilo 1223 nočitev. *Popoldan na Cesti* je deloval na osmih lokacijah: udeležilo se ga je 158 otrok in 108 prostovoljcev. V okviru tega je potekala tudi Šola za starše in svetovanje.

V Bertokih se je izvajal program *Pomoč brezdomcem*. Zabeležili so redne ali občasne obiske 86 različnih oseb, bilo je 2244 obiskov.

Programi Zavoda karitas Samarijan:

Materinski dom v Solkanu in na Cesti je nudil zavetje 28 ženskam in 32 otrokom. Skupno število nočitev je bilo 8.640.

Varna hiša je sprejela 8 žensk in 8 otrok. Vseh nočitev je bilo 1.680.

Medgeneracijsko središče Samarijan je potekalo na 9 lokacijah in je vključevalo 409 oseb vseh generacij.

Vrtnica, socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom, se je izvajala v Bertokih in stanovanjski skupnosti Truške s 64 uporabniki. Skupno število nočitev je bilo 3.108.

Akcije in projekti: Umetniki za Karitas, Posvojitev na razdaljo, Zaupanje, Dar za stisko, Namenska pomoč, Pomagam pomagati, Pomagajmo preživeti, Da bo korak v šolo vesel, Manjša sveča – za sočloveka sreča, Klic dobrote, Postne akcije (40 dni brez alkohola, Ne pozabimo – Streha nad glavo, Plamen upanja).

Viri financiranja: prostovoljno delo, darovi skupin in posameznikov, nabirke po župnijah, prispevki lokalnih skupnosti, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Fundacija invalidskih in humanitarnih organizacij, Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja (hrana EU), različne akcije na nacionalni in lokalni ravni.

Programi v 2014 bodo enaki kot v preteklosti, le da bo treba več pozornosti posvetiti svetovanju in spremljanju ljudi v stiski in zbiranju sredstev za pomoč. Sledili bomo Strateškemu načrtu Slovenske karitas za obdobje

2014–2018, ki pravi: **Karitas je: Ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski. Glas revnih v družbi. V službi človekovega dostojanstva.** •

Ljubljana

OBČNI ZBOR ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA

Polona Miklič

V soboto, 15. marca 2014, je potekal občni zbor Škofijske karitas Ljubljana pod geslom **Veselite se v Gospodu! (Flp, 4,4–5).**

Sv. mašo v stolni cerkvi sv. Nikolaja je daroval škof msgr. Andrej Glavan, apostolski administrator ljubljanske nadškofije. **Druženje smo nadaljevali** v veliki avli Teološke fakultete. Po sprejemu in pogostitvi je nastopila Vokalna skupina Domen, sledilo je predavanje dr. Romana Globokarja z naslovom *Papež Frančišek – upanje za prihodnost*.

Sodelavci Škofijske karitas Ljubljana so predstavili poročila o delu v preteklem letu in o delovanju mreže Župnijskih karitas.

Zaključili so z monokomedijo Alda Nicolaja *Žajfarca* v izvedbi gledališča slepih in slabovidnih Nasmeh, igrala je Anja Hočevnar.

Povzetek poročila o delovanju Škofijske karitas Ljubljana v preteklem letu

V letu 2013 je Škofijska karitas Ljubljana skupaj z mrežo 124 delujočih Župnijskih karitas pomagala v okviru naslednjih programov pomoči: psihosocialna pomoč družinam in posameznikom, v okviru katere poleg materialne pomoči poteka tudi svetovalna dejavnost in mediacija, pomoč študentkam materam, pomoč otrokom (v preteklem letu smo začeli tudi s programom pomoči Botrstvo), pomoč starejšim, bolnim in invalidom, pomoč beguncem, tujcem in azilantom, pod okriljem Škofijske karitas Ljubljana sta potekala tudi tabora za slepe, podprli smo delovno-prijateljski tabor dijakov Škofijske klasične gimnazije v Bosni ter sofinancirali sarajevsko ljudsko kuhinjo.

Delovanje Karitas v Nadškofiji Ljubljana temelji na prostovoljstvu. V letu 2013 je 3.353 prostovoljcev opravilo 183.431 ur prostovoljnega dela. Poleg materialne pomoči so ljudem v stiski nudili oporo, razumevanje, jim poskušali stati ob strani in vlitati občutek, da niso sami. Pogovorov in usmerjanja je bil deležen vsak prosilec. Svetovanje so obogatili tudi z mediacijo.

V preteklem letu smo na Škofijski karitas Ljubljana veliko pozornosti namenili strokovni podpori prostovoljcem, ki so imeli možnost izobraževanja in usposabljanja na seminarjih Karitas ter na tradicionalnih četrtkovih izobraževalnih večerih v Cerknici, na Brezjah in v Ljubljani. V lanskem letu so jim predavali: dr. Janez Juhant o odnosu med strahom in vero, dr. Marko Pišljari, strokovni direktor bolnišnice v Idriji, o različnih oblikah depresije ter o tem, kako izboljšati motivacijo za zdravljenje odvisnosti od alkohola. Dvakrat nam je predavala tudi dr. Andreja Poljanec, specialistka zakonske in družinske terapije, na temo *Nasilje – odločno ne*. Na tradicionalnem januarskem srečanju, ki ga vsako leto organiziramo za prostovoljce, je predaval dr. Christian Gostečnik na temo *Družina, ki je nimam*, v jeseni pa smo v Portorožu pripravili vikend seminar *Svetovalna pomoč*, ki ga je vodil dr. Stanko Gerjolj. Udeležili so se ga prostovoljci ŽK, ki se pri svojem delu srečujejo z nematerialnimi oblikami pomoči. V letu 2013 smo izvedli tudi osem tečajev domače nege, usposabljanje je uspešno zaključilo 205 udeleženk in udeležencev. Redno že vsa leta poteka tudi tečaj *Prvi socialni pogovor* ter supervizijska srečanja, ki prostovoljcem nudijo oporo pri njihovem delu.

Celotna realizirana pomoč znaša 1.741.047,51 € (plačilo položnic za osnovne življenjske stroške družinam in posameznikom, pomoč pri nakupu šolskih po-

trebščin, hrane iz interventnih zalog ...) ter za dodatnih 530.000,00 € pomoči v obliki podarjene hrane, zvezkov in šolskih potrebščin, oblačil ter ostale opreme.

Skupaj smo na različne načine pomagali 34.033 prejemnikom oziroma 6.612 družinam. •

TABOR ZA SLEPE IN SLABOVIDNE V OBJEMU KRAKOVskega GOZDA

12

Ladka Hunjet

Osemnajsti zimski tabor za slepe in slabovidne je potekal od 21. do 28. februarja 2014 na robu Krakovskega gozda v Leničevem domu blizu Kostanjevice na Krki. Bilo nas je trideset udeležencev in naših spremljevalcev. Tudi na tem taboru smo hodili na ogled, se preko družabnih iger in kviza znanja fizično in umsko dokazovali ter bili v družbi prijetnih gostov.

Med nas je prišel naš prijatelj gospod Stane Kerin in nam predstavil neodvisno afriško državo Malavi. V njej je izobrazbena struktura zelo nizka in tudi boleznim malarija in aids sta pogubni za domačine. Nato smo nekaj besed slišali še o Etiopiji, kjer pa vladajo podobne razmere kot v Malaviju. S šolsko sestro Terezijo smo govorili o trgovini z ljudmi, ki je žal vedno bolj pereč problem tudi v Evropi. Strinjali smo se, da moramo žrtvam trgovine pomagati in jih ne obsojati ter izčrpno informirati ljudi o tej problematiki, saj je žrtev lahko vsak izmed nas. Za osveščanje in pomoč žrtvam skrbita v Sloveniji Karitas in nevladna organizacija Ključ. S sestro Terezijo smo se pogovarjali tudi o Cerkvi in o katoliški, protestantski in pravoslavni veri. En večer nam je profesor Janez predstavil Kostanjevico v zgodovini in njeno današnjo podobo. Povedal je, da je Kostanjevica na Krki dolga petsto in široka dvesto metrov, da je umetni otok, ki ga obkroža reka Krka. Zaradi bogate kulturne dediščine in pogostih poplav je poznana pod imenom »Dolenjske Benetke«.

Razveselili smo se dijakinje Katje, ki nam je igrala na harmoniko in smo lahko v ritmu narodnozabavne glasbe tudi zaplesali.

Z glasbo in besedo nas je obogatil gospod Dani, saj nam je pripovedoval o svoji trnovi poti, ko je zaradi tumorja skoraj umrl njegov sin Tobija. Poleg starševske vloge imata Dani in njegova žena Vilma še drugo poslanstvo, to je pomoč zakoncem in družinam preko programa Družina in življenje. Dani nam je tudi zaigral na kitaro in zapel. Sobotni večer nam je popestrila Ladka, ki je odigrala svoj monolog z naslovom Izdelek in kapital. Monolog predstavlja žensko srednjih let, ki je zaradi pohlepa po denarju izgubila vse premoženje. Zato se je praznih rok preselila na železniško postajo, kjer je kot klošarka živela naprej.

V soboto dopoldne smo se odpeljali v Krško in si najprej ogledali Mestni muzej. Gospa Anita nam je po-

kazala različne razstave v muzeju in približala življenje in delo pomembnih ljudi s tega območja. Nato nas je lju-beznivi gospod župnik Alfonz sprejel v župnijski cerkvi sv. Janeza Evangelista. Ogledali smo si tudi cerkev sv. Lovrenca na Gori pri Straži. Krasijo jo kipi sv. Jurija, Lovrenca in Apolonije. Za to cerkev zelo lepo skrbi 90-letna mežnarica Ivica. Na Straži smo bili gostje srčne družine Kerin, kjer smo sproščeno kramljali in pozabili na čas ob tekmovalju zanimivo pripravljenega kviza.

V nedeljo dopoldne smo se pridružili domačinom pri sveti maši v župnijski cerkvi svetega Križa v Podbočju. Sveto mašo je daroval gospod župnik Franc. Popoldne pa smo se v kulturnem domu zabavali ob komediji Butalci pisatelja Frana Milčinskega, ki so jo uspešno odigrali domačini. En dan smo obiskali Terme Dobova in uživali kot ribe v vodi.

Poleg Leničevega doma je kapela bl. Alojzija Grozdeta, kjer je gospod Franc za nas dvakrat daroval sveto mašo. Udeleževali smo se tudi jutranjih hvalnic, jutranje telovadbe, brali knjigo Zmagoslavje srca in hodili na sprehode po gozdu, poleg tega pa še uspešno izpeljali namizni tenis za slepe. Zanimiv in z dogodki bogat teden dni je hitro minil, zato se zahvaljujem za trud srčnim spremljevalcem in spremljevalkam, prijazni kuharici mami Mileni, organizatorjem Primožu, Marjetki in Urški ter Škofijski karitas Ljubljana. •

maribor

ŽIVITE V LJUBEZNI

Darko Bračun

V soboto, 8. marca, je bil v Mariboru plenum Nadškofijske karitas Maribor. Plenumsko srečanje se je začelo v mariborski stolnici s sv. mašo, ki jo je daroval apostolski administrator dr. Stanislav Lipovšek ob somaševanju mnogih duhovnikov – prvih karitativnih delavcev po naših Župnijskih Karitas.

Sodelavci in prostovoljci Karitas iz vse mariborske nadškofije so nato plenumsko srečanje nadaljevali v Slomškovi dvorani. Msgr. dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof v pokoju, je spregovoril o Karitas kot pomembni sestavini našega krščanskega življenja. Spomnil nas je na pomen besede, pod katero udeležanjo

poslanstvo krščanske Ljubezni, in osvetlil vidike dobrotelosti, ki so še posebej pomembni v današnjem času. Zbrani seveda nismo mogli mimo ponižnega zgleda dobrote, ki jo s svojim življenjem udejanja gospod škof.

V nadaljevanju je bilo predstavljeno delo Karitas v mariborski nadškofiji:

NŠKM ima dve področji, na katerem deluje, in sicer področje humanitarne in področje socialne/socialnovarstvene dejavnosti. Prvenstvena naloga NŠKM je, da krepí humanitarno socialno dejavnost na vseh področjih delovanja, predvsem na ravni mreže Župnijskih karitas. Na posameznika gledamo celostno, brez zadržkov, predvsem pa z veliko mero spoštovanja.

W Nadškofijska karitas Maribor v letu 2013

V lanskem letu smo znotraj naših programov pomoči skupaj rešili kar 12.454 vlog družin, ki so se znašle v stiski, oz. vlog posameznih prosilcev. Prošenj za denarno pomoč je bilo 637, prošenj v obliki informativne pomoči je bilo 863. Pomoči v obliki oblačil in obutev je bilo deležnih 1.505 družin oz. posameznikov, prav tako pa je bilo tudi 154 rešenih vlog za pohištvo. Pomoči v hrani je bilo deležnih 9.295 družin oz. posameznikov, tudi ob pomoči »hrane« iz intervencijskih zalog. Skupaj je bilo razdeljeno cca 700 t humanitarne pomoči.

Socialnovarstveni del

Zavetišče za brezdomce – odprti tip: skupno 8.009 nočitev, 93 uporabnikov; Sprejemališče za brezdomce: 106 uporabnikov, 9.834 vstopov uporabnikov v sam program; Ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico Maribor: 384 pacientov; TPC: 38 uporabnikov; MD: vključenih 21 uporabnic s 27 otroki; in Ljudska kuhinja Betlehem: 20.668 razdeljenih kosil med 192 uporabnikov – dnevno 50 do 70 obrokov.

Predstavitev in pomoč Župnijskih karitas na področju nadškofije Maribor v letu 2013

Karitas v mariborski nadškofiji združuje 1.297 prostovoljcev, od tega je 844 rednih prostovoljcev, 453 občasnih. V letu 2013 so skupaj opravili cca 94.307 ur prostovoljnega dela. V razdeljevanju »hrane EU« je sodelovalo 67 ŽK. ŽK družinam in posameznikom najpogosteje pomagajo s hrano in higienskimi potrebščinami (12.570), sledi pomoč ob večjih naravnih oz. elementarnih nesrečah, pomoč v informiranju, invalid-

skih pripomočkov in pomoč v plačilu položnic oz. računov (662).

ŽK otrokom pomagajo s pomočjo družinam, posebej pa še s šolskimi potrebščinami (1.022), preventivnimi delavnicami, obdarovanji (4.565), plačilom šolske prehrane (104), omogočanjem šole v naravi in letovanja, s prevozi dijakov oz. plačilom dijaškega doma, s pomočjo ob večjih nesrečah in stiskah, z obiskom bolnih otrok, z učno pomočjo ter z drugimi oblikami pomoči.

ŽK so starejšim pomagale s hrano in higienskimi potrebščinami (2.194), plačilom položnic (106), rednimi oz. priložnostnimi obiski (7.574), družabnimi srečanji (3.545), z romanji in izleti za (573), pogovorom, svetovanjem in skupinami za starejše. Ostala pomoč starejšim se je nanašala na pomoč v obliki invalidskih pripomočkov, na pomoč ob večjih nesrečah in stiskah, pomoč v gospodinjstvu ...

V letu 2013 je bilo razdeljene kar za 1.619.823,39 € pomoči. K temu znesku je treba prišteti še zbrano in razdeljeno pomoč v materialu, ki je ocenjena na 583.884,73 €.

Plenum so obogatili mladi glasbeniki iz glasbene in baletne šole A. M. Slomška, udeleženci pa so skupaj s predsednikom ugotavljali, da smo si ob pravem času izbrali geslo »Živite v ljubezni« (Ef 5,2) kot navodilo za novo življenje in podnaslov »Mislimo drug na drugega, tako da se spodbujamo k ljubezni in dobrim delom« (prim. Heb 10,24) kot spodbudo in opomin za še bolj zavzeto delo pri Karitas. •

murska sobota

7. PLENUM ŠKOFIJSKE KARITAS MURSKA SOBOTA

Jožef Kociper

V soboto, 29. marca 2014, je v Veržeu potekal 7. Plenum Škofijske karitas Murska Sobota. Zbrali smo se v župnijski cerkvi sv. Mihaela pri sveti maši, ki jo je daroval g. škof msgr. dr. Peter Štumpf ob somaševanju osmih duhovnikov.

Škof nas je sodelavce v Karitas pri pridigi opogumiljal za reševanje vse zahtevnejših novih izzivov. Prav zaradi tega smo se v murskosoboški Karitas odzvali s pripravo programa za ljudi, ki nimajo možnosti toplega obroka, in za ljudi, ki potrebujejo zdravnika, pa nimajo obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Na dvorišču Marianuma nas je po sv. maši pričakala dobrodošlica s pecivom, čajem in kavo. Prav posebej so nas posladkale sodelavke iz Ljutomer. Nadaljevali smo s Plenumom ŠK Murska Sobota.

Vsako leto smo počaščeni z gosti iz Slovenske karitas, kakor tudi iz Škofijskih karitas. Predsednik Slovenske karitas msgr. Metod Pirih, škof v pokoju, nas je nagovoril s posebnim pismom, v katerem nas je spomnil na besede papeža Benedikta XVI., da se v izvrševanju karitativne dejavnosti ne smemo omejiti le na razdeljevanje pomoči, temveč na vzgojo vernikov za karitativno dejavnost. V nadaljevanju so nas nagovorili še: generalni tajnik Slovenske karitas g. Imre Jerebic, predsednik NŠK MB g. Branko Maček, generalni tajnik ŠK LJ g. Jože Kern, direktor CSD Ljutomer g. Branko Petovar in direktorica CSD Lendava ga. Erika Verbančič.

Že tradicionalno strokovno predavanje je imel g. Alojzij Štefan, tokrat z naslovom Karitas v službi človekovega dostojanstva. Zelo sistematično in podrobno je primerjal naše karitativno delo z našim poslanstvom. Prav posebej nam je polagal na srce, da smo sodelavci v Karitas dolžni vedno, zares vedno vsakega človeka v stiski obravnavati z največjim spoštovanjem, da ne prizadenemo njegovega človekovega dostojanstva. V nadaljevanju je podrobno predstavil potrebe po načrtovanju Karitas tudi na župnijski ravni. Na koncu pa nam je podal še »recept«, kako učinkovito rasti v poslanstvu Karitas.

Predsednik ŠK Murska Sobota je po zasluženem odmoru podal vsebinsko poročilo za lansko leto ter tudi načrte za leto 2014. Podrobneje je predstavil Lazarjev dom, ki bo nudil oporo ljudem, ki si ne zmorejo privoščiti niti enega toplega obroka na dan, in ljudem brez obveznega zdravstvenega zavarovanja pri iskanju zdravniške pomoči.

Monika Novak je predstavila lanske aktivnosti na Župnijskih karitas. Velika večina Župnijskih karitas ima redna meseča srečanja. Prav tako imajo skoraj vse Župnijske karitas močno podporo svojega župnika. V veliko veselja nam je bilo slišati, da večina ŽK aktivno sodeluje s svojo občino, z osnovnimi šolami in s centri za socialno delo. Vseh prostovoljcev pa je bilo 1.038, ki so opravili 39.675 prostovoljnih ur. V letu 2013 smo pomagali preko 11.500 ljudem v stiski. Več Župnijskih karitas organizira dobrodelne prireditve, na katerih je bilo zbranih 90.982,72 € za pomoč ljudem v stiski.

Finančno poročilo je podal g. Jožef Kociper, generalni tajnik Škofijske karitas Murska Sobota. V letu je

Škofijska karitas Murska Sobota prejela 201.4228,494 € sredstev (javna sredstva in sredstva FIHO, sredstva SK in drugih dobrodelnih akcij). Posebej je izpostavil pomoč »države in občin« s tremi javnimi deli in tremi asistenti. Skupna pomoč Karitas v murskosoboški škofiji je bila 410.996 €. Če pa bi evropsko hrano ovrednotili po trgovskih cenah, bi bila pomoč večja od pol milijona evrov. Ob obilni materialni pomoči pa želimo ljudem služiti s prijazno besedo, z razumevanjem njihove stiske, predvsem pa, da bi občutili, da jih spoštujemo in jih ne želimo raniti v njihovem človekovem dostojanstvu.

Na koncu nas je nagovoril še g. škof dr. Peter Štumpf, ki se je zahvalil za veliko opravljeno delo podelil škofovski blagoslov. Po dolgem in napornem dnevu je prijal okusno kosilo. •

ново mesto

UBOGI NAS EVANGELIZIRAJO

Igor Luzar in Gregov Vidic

»Poglej, ti Cerkve so zaklad«

(sv. Ambrozij)

V soboto, 22. marca 2014, so se prostovoljci in sodelavci Škofijske karitas Novo mesto srečali na letnem občnem zboru Škofijske karitas v Novem mestu. Občni zbor ni samo pogled dobrodelnosti za leto nazaj ter pregled dobrodelne dejavnosti, ki smo jo opravili v preteklem letu. Po evharističnem bogoslužju, ki ga je ob somaševanju duhovnikov vodil novomeški škof msgr. Andrej Glavan v župnijski cerkvi v Šmihelu, je sledil plenumski del v veliki dvorani Baragovega zavoda v Šmihelu. Po uvodni besedi in pozdravih udeležencem predsednika ŠKNM mag. Igorja Luzarja in pozdravih gostov Slovenske ter sestrskih Škofijskih karitas je sledilo osrednje predavanje z naslovom Dobrodelnost v prvih stoletjih krščanstva p. dr. Mirana Špeliča OFM. Predavanje je v luči patologije osvetlilo začetke krščanske dobrodelnosti, ki je skozi stoletja prakse postala temelj za številne dejavnosti, ki so danes prepoznavne v institucionaliziranih različicah. Že Apostolska dela nam poročajo, kako velik poudarek dobrodelnosti so dali prvi kristjani. »Vsi verniki so se družili med seboj in imeli vse skupno: prodajali so premoženje in imetje ter od tega delili vsem, kolikor je kdo potreboval« (Apd 2,44–45). Predavatelj je v svojem predavanju, ki je pritegnilo veliko pozornost udeležencev, navedel nekaj znanih osebnosti patristične dobe, kot so Tertulijan, Ambrozij Milanski, Klemen Aleksandrijski, Ciprijan, Bazilij Veliki ter Fabiola, ki so s svojimi spisi in osebnim zgledom dajali in postavljali zametke karitativne dejavnosti. Kristjani so v svet prinesli dvojce: oznanilo vere

v Odrešenika in dobrotelov. Tekom stoletij pa se je dobrotelov v krščanskih občestvih razvijala z različno dinamiko, pa vedno z isto vsebino – z ljubeznijo biti v službi bližnjega.

Po predavanju je sledilo poročilo o delu Župnijskih in Škofijske karitas v letu 2013. Kljub zmanjšanim virom sredstev na eni ter skokovitemu povečanju stisk na drugi strani so s skupnimi močmi iskali rešitve za

pomoč v navalu vedno novih stisk. O požrtvovalni držbi prostovoljk in prostovoljcev poleg vsega opravljenega dela zelo zgovorno pričuje tudi podatek o skoraj 28.000 urah prostovoljskega dela ter prek 32.000 km, ki so jih prostovoljci v preteklem letu prispevali za pomoč sočloveku v stiski. Poleg pomoči družinam in posameznikom predstavlja glavno karitativnega dela pomoč s šolskimi potrebščinami ter pomoč bolnim in ostarelim.

Pred zaključkom je sledila še kratka predstavitev te-rapevtske skupnosti Srečanje, ki jo je predstavil g. Lojze Štefan, in razprava o novih pojavih odvisnosti. Ena izmed novih možnosti, ki jo želi ŠK NM uresničiti v prihodnjih letih, je Ambulanta Pro Bono – za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, v Kočevju. Gre za partnersko sodelovanje med Škofijsko in Župnijsko karitas Kočevje ter Podjetniškim inkubatorjem. Sklepnemu delu sta sledila agape ter pogovor med gosti in udeleženci. •

Foto: Ivo Zajdela Foto: Marjan Dvornik

SVETOGORSKI KRIŽEV POT ZA VSE, KI TRPIJO

Jožica Ličen

Zadnjo nedeljo v marcu je bil tradicionalni križev pot na Sveto Goro nad Novo Gorico posvečen vsem, ki trpijo zaradi prekomernega uživanja alkohola. Slovenska karitas že vrsto let na različne načine opozarja na to problematiko in hvala Bogu, da nismo pozabili, da je tudi molitev in prošnja to, kar zdravi, opogumlja in kaže pot.

Foto: Jožica Ličen

Sodelavci Goriške območne karitas so ob vsaki postaji iz knjižice Petkov postni dar, ki jo je pripravila Slovenska karitas, molili in nepregledna množica udeležencev je premišljevala, prosila, molila. V svetogorski baziliki je ob somaševanju ravnatelja Mateja, dekana Aleša in drugih duhovnikov ter generalnega tajnika diakona Imreta sveto mašo daroval škof Metod Pirih. Pri-diga škofa Metoda se je marsikoga globoko dotaknila, zato povzetek:

»Danes smo se zbrali na Sveti Gori s posebnim namenom, da molimo, da smo solidarni in čuteči s tistimi, ki trpijo zaradi alkohola.

Alkoholizem je bolezen kot vsaka druga. Ne izbira svojih žrtev in zbolijo lahko vsakdo, od duhovnika, škofa

do zdravnika, od politika do preprostega delavca. Zbolijo tako moški kot ženske.

Dejstvo je, da smo v Sloveniji pri vrhu glede popit-tega alkohola v Evropi. Med nami je od 170.000 do 200.000 alkoholikov. Ta bolezen ne prizadene le tistih, ki prekomerno pijejo, temveč tudi družinske člane. In tako je zelo veliko število ljudi zaznamovano s to izkušnjo.

Ob vsaki bolezni je postavljena na preizkušnjo naša ljubezen. Ljubezen pa ne pomeni lažne solidarnosti, toleriranja, opravičevanja, ljubezen ne pomeni zanika-nja problema, ne pomeni prelaganja odgovornosti na drugega, ampak izredno konkretno soočanje z bolnikom v njegovi resnič-nosti. Ljubezen vedno dela to, kar gra-di, kar prinaša blagoslov.

Za vsako bolezen je potrebno ustrezno zdravljenje. Dejstvo pa je, da se noben alkoholik ne odloči za zdra-vljenje sam, ampak mu je treba pri tem pomagati. Zato je ta zasvojenost po naših družinah in skupnostih preizkusni kamen naše ljubezni.

Jezus pravi, da »Gospod vidi v srce« (1 Sam 16,7). Če bi se vsak verni zasvojeni z alkoholom zavedal tega, da Bog vidi v srce, potem ne bi skrival in zapiral svo-je zasvojenosti, saj jo Gospod vidi. Alkoholik je kakor sleporojeni. Čeprav ima oči, marsičesa ne vidi. Ne vidi svojega žalostnega stanja, ne vidi, kako telesno, du-hovno in umsko propada, ne vidi, koliko gorja povzroča svoji družini in drugim.»

Hvaležni svetogorskim frančiškanom, pevkam iz Podkrajja in vsem, ki so sooblikovali križev pot in bogo-služje, smo se poslovili z obljubo, da se prihodnje leto spet srečamo. •

SREČANJE SODELAVCEV SLOVENSKE KARITAS Z APOSTOLSKIM NUNCIJEM

Nina Stenko Primožič

16

S svojim obiskom je sodelavce Slovenske karitas 9. aprila 2014 počastil apostolski nuncij nj. eksk. msgr. dr. Juliusz Janusz. Apostolski nuncij je v svojem nagovoru zbranim dejal, da je **Karitas v teh težkih časih katoliške Cerkve na Slovenskem največja pričevalka Jezusovega nauka**. Poudaril je pomen Karitas kot veje Cerkve v luči nove evangelizacije. Mi – zaposleni in prostovoljci Karitas – smo tisti, ki nosimo ubogim veselo sporočilo sočutja in solidarnosti, kar papež Frančišek toliko poudarja v svojih nagovorih. Izrazil je veliko zadovoljstvo, da Slovenska karitas s svojo mrežo opravlja toliko dejavnosti, ki so ključne za pomoč ljudem v stiski.

Generalni tajnik Slovenske karitas je apostolskega nuncija seznanil z začetki delovanja Karitas v Sloveniji ter veliko potjo, ki smo jo v teh 24 letih prehodili v služenju ubogim.

Predsednik Strokovnega sveta g. Jože Kern je predstavil delovanje Škofijskih karitas in kot generalni tajnik Škofijske karitas Ljubljana izrazil zadovoljstvo, da so prostori Škofijske karitas Ljubljana umeščeni v sklop drugih katoliških ustanov (Teološke fakultete, Družine idr.). Apostolski nuncij se je spraševal ali je potrebno uporabnike pomoči včasih poiskati, da neradi pridejo sami od sebe. G. Kern je povzel, da so z leti razvili takšno kulturo med prostovoljci, da uporabniki radi pridejo in se ne čutijo stigmatizirane, temveč sprejete.

Zaposleni na Slovenski karitas smo predstavili svoje delo na področju programa pomoči žrtvam trgovine z ljudmi kot delovanje na področju duhovne revščine in suženjstva sodobnega časa. Predstavili smo tudi mednarodno humanitarna pomoč in razvojno sodelovanje, delovanje projekta Vključen.si, izobraževanja, Žarek dobrote, letovanje otrok Počitnice Biserov, letovanje družin in starejših, dobrodelne akcije in projekte Karitas ... Izpostavili smo tudi sodelovanje z drugimi

vladnimi in nevladnimi organizacijami ter pri spremembi zakonodaje.

Apostolski nuncij je izrazil izredno počaščenost, da se je srečal z nami in da je imel priložnost prisluhniti, katere stiske pokrivamo in s kakšnimi preprekami se srečujemo. Dejal je, da je **Karitas tista, ki udejanja navodila papeža Frančiška, naj bo Cerkev blizu ljudem**.

Obisk apostolskega nuncija, njegovo veliko zanimanje za naše delo ter zahvala nam je velika spodbuda za nadaljnje delo s pomoči potrebnimi. •

POMAGAJMO PREŽIVETI!

Peter Tomažič

»Gospodarska kriza, ki se je zarezala v veliko družin in posameznikov v stiski, je velika obremenitev tudi za sodelavce Karitas, ki se na terenu neposredno srečujemo z ljudmi v stiski. Če so bili pred leti naši prejemniki pomoči zadovoljni s paketom hrane, higienskimi materialom, oblačili, je tovrstna pomoč postala nuja in tudi vstopna točka za pogovor, spremljanje, svetovanje in pot za iskanje izhoda iz nastale situacije.« Tako je zapisala Jožica Ličen ob letošnji tiskovni konferenci, na kateri je Slovenska karitas predstavila dobrodelno akcijo Pomagajmo preživeti in realizacijo programov pomoči mreže Karitas v letu 2013.

Mineva 5 let, odkar so se začeli kazati prvi znaki finančne in gospodarske krize, ki se v vsej resnosti in razsežnosti, predvsem z brezposelnostjo, kažejo tudi v letošnjem letu. Večina ljudi, ki so izgubili delo, ostaja brezposelnih že več let in pridružujejo se jim novi. Med brezposelnimi izstopajo tudi mladi med 25 in 30 let, ki imajo mlade družine in so izgubili svojo prvo službo. Še posebej težko dobijo novo zaposlitev osebe, starejše od 45 let, in tiste, ki jim manjka le nekaj let do upokojitve. Med prosilci za pomoč so zaznane tudi samozaposlene osebe, ki se s svojim delom ne morejo preživeti oziroma ne morejo plačati davkov. Velik problem je tudi zadolženost. V lanskem letu se je na Karitas samo v Ljubljani pred deložacijo obrnilo po pomoč več kot 30 gospodinjstev. Pri več kot polovici je šlo za enostarševske družine samohranilk z otroki. Gledano generalno pa je iz skupnih poročil mogoče razbrati še posebej velik porast prosilcev med starejšimi, družinami z osnovnošolskimi otroki in migrantskimi družinami.

V letu 2013 smo v celotni mreži Karitas v obliki materialne pomoči z darovi darovalcev, delom prostovoljcev, sredstvi FIHO, ministrstev in lokalnih skupnosti ter hrano iz intervencijskih zalog EU v

Foto: Arhiv Slovenske karitas

sklopu materialne pomoči pomagali 125.502 oseba po vseh slovenskih krajih. Med njimi je bilo 107.268 družinskih članov in posameznikov, 13.732 starejših, 2.994 migrantov in 1.508 brezdomcev. Vključujoč tudi pomoč odvisnikom in ženskam v stiski ter pomoč po poplavih je skupna vrednost programov pomoči Karitas v Sloveniji v letu 2013 znašala 8.103.990 EUR in v tujini 478.676 EUR. Več kot 9.800 prostovoljcev, ki delujejo v 451 Župnijskih karitas, je ljudem v stiski razdelilo 3.302 toni hrane in opravilo 514.829 ur prostovoljnega dela. Samo v lanskem letu je bilo pomoči v obliki plačila najnujnejših položnic deležnih 18.872 oseb in s šolski-

mi potrebščinami preko 12.000 osnovnošolcev. Nepogrešljiva pa je tudi pomoč Župnijskih karitas pri razveseljevanju in druženju z več kot 53.000 starejšimi.

Ob vsem tem ne gre le za številke in statistiko, ampak gre za usodo konkretnih ljudi, družin, otrok in starejših. Karitas lahko samo lajša stiske in stoji ob strani ljudem, ki so v težkih preizkušnjah. Potrebne pa so globlje družbene spremembe v smeri socialne pravičnosti in večje skrbi za najbolj uboge, na

Foto: Andrej Gombac

kar javno opozarja tudi Slovenska karitas. Za odpravljanje revščine je nujen zagon gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest. Večina prosilcev za pomoč, ki niso upokojenci, prihaja iz gospodarstva. Bodisi so v zadnjih letih izgubili službe ali pa imajo plače, s katerimi se ne morejo preživeti. Nujno je, da celotna družba prevzame večji del bremena gospodarske krize. Spremembe zakonodaje v zadnjih dveh letih vse bolj ogrožajo gospodinjstva z vzdrževanimi člani: otroci, starejšimi, bolnimi, brezposelnimi in invalidi. Dvig DDV, predlogi sprememb pri dohodnini, vse oblike varčevanja in tudi zakon o davku na nepremičnine v ničemer ne upoštevajo števila vzdrževanih članov v gospodinjstvih. S tem postavljajo v še slabši položaj tiste, ki v naši družbi skrbijo za druge. Novi davki se usmerjajo na dohodek ali premoženje posameznika, v ničemer pa ne upoštevajo članov gospodinjstev, ki jih ta oseba vzdržuje in s tem razbremenjuje državo. Prav tako so davki usmerjeni tudi na osnovno premoženje ali mrtvo premoženje, kar spravlja mnoge, še posebej starejše, v hude stiske.

Po vseh občnih zborih in poročilih lahko izrečemo en velik »Bog lonaj!« vsem darovalcem, prostovoljcem, zaposlenim sodelavcem ter župnijam in širši javnosti za vso podporo pri pomoči najbolj ubogim.

Podrobno poročilo mreže Karitas za leto 2013 je objavljeno na: www.karitas.si/porocilo.

**Slovenska karitas, Kristanova ulica 1,
1000 Ljubljana, TRR: 02140-0015556761,
Namen: Pomagajmo preživeti, sklic: SI00 930. •**

PROBLEMATIKA POROČANJA NA PODROČJU SOCIALNEGA VKLJUČEVANJA

Miha Starešinič, Vključen.si

Poročanje medijev o delovanju NVO s področja socialne izključenosti je sicer redno, vendar pa je pogosto neprimerno in dostikrat tudi krši etična načela ter človekove pravice. Delo s socialno izključenimi ljudmi je zelo občutljivo in mediji lahko z neustreznim poročanjem povzročijo škodo tako NVO kot predvsem osebam, ki so socialno izključene. Zato je še toliko bolj pomembna komunikacija in sodelovanje med mediji in civilno družbo, saj samo na tak način lahko skupaj gradimo socialno odgovorno družbo.

Z večjim sodelovanjem, zlasti pa z boljšo komunikacijo med nevladnimi organizacijami in mediji se lahko vzpostavi zaupanje, ki bo omogočalo lažje delovanje NVO, predvsem pa se lahko na tak način prispeva k boljšemu položaju uporabnikov. Z ozaveščanjem o pomenu in delovanju NVO želimo v mreži Vključen.si doseči, da se mediji zavedajo pomena svojega poročanja na področju socialnega vključevanja, saj lahko pomembno prispevajo k večji ozaveščenosti širše javnosti o problematiki socialnega vključevanja, stiskah, ki jih doživljajo socialno izključeni, premagovanju stigem ter prispevajo k integraciji socialno izključenih nazaj v družbo.

NVO vedno znova opozarjajo na potrebo po večjem razumevanju s strani medijev, večjem zavedanju, da moramo s poročanjem na prvem mestu pomagati socialno izključenim, in na težave, s katerimi se soočajo NVO, ko iščejo ustreznega sogovornika na strani medijev. Prav tako tudi mediji opozarjajo na ovire, s katerimi se soočajo, ko želijo pripraviti prispevek o delu in delovanju NVO. Izpostavili so neusklajenost in preveliko drobljenje nevladnega sektorja ter neodzivnost NVO pri javno zelo izpostavljenih problematikah. Izražajo tudi potrebo po večji ozaveščenosti, kakšno je novinarsko delo pri navedeni problematiki ter na kakšen način bi bilo ustrežnejše komunicirati z njimi.

BITI POMOČNIKI V STISKI: razpetost med dobro voljo, nadarjenostjo in usposobljenostjo

Jože Kern

Moje današnje razmišljanje se nanaša predvsem na prostovoljce Župnijskih karitas. Ti v Karitas, kot se je v Sloveniji razvila do sedaj, predstavljajo najširšo skupino sodelavcev, ki je tudi največ v stiku z ljudmi, ki iščejo pomoč v mreži naših organizacij.

Brez dvoma gre pri naših prostovoljcih za obliko poklicanosti za delo z ubogimi v Cerkvi, vsaj pri mnogih najbolj prizadevnih članih Župnijskih karitas, ki s svojim delom, pogumom in dobro voljo ohranjajo dejavnost Karitas tako živo in zavzeto.

Mnogo darov za delo z ljudmi naši sodelavci prinesejo iz svojega življenja in iz poklicev, ki jih ali so jih opravljali. Poklicne izkušnje so lahko zelo dragocene, velikokrat je naša učiteljica tudi lastna življenjska pot. Modrost ter sposobnost zdrave presoje, ki je v nas dozorela ob lastni življenjski izkušnji, je temelj, na katerem lahko začnemo graditi z različnimi izobraževanji in usposabljanji.

Poklicanost sodelavcev Karitas predpostavlja tudi neko osebno nadarjenost za delo z ljudmi, čut za ljudi, sposobnost vživljanja in sočutja. Zdi pa se mi, da je pri našem delu še najbolj potrebna določena simpatija do najrazličnejših ljudi, širina pogleda, razumevajoča drža do najrazličnejših človeških položajev.

Zavest o poklicanosti, dobro voljo in srčnost pa je vedno treba nadgrajevati z usposobljenostjo za delo z ljudmi, ki so se znašli v najrazličnejših stiskah in težavah. Prav pestrost problematike, ki jo s seboj prinašajo naši prosilci, je za sodelavce Karitas poseben izziv. Nemogoče je biti strokovnjak za vse vrste težav in stisk. Posebej ne za tiste, ki se kažejo v odnosih in na duševnem področju. Zato je potrebno, da sodelavci Karitas razvijejo prave drže, stališča, razumevanje in način odnosa, ki jih usposablja za smiselno delo z ljudmi v stiski.

To ne pomeni nerealnih pričakovanj, da bi se morali naši prostovoljski sodelavci razviti v kvazistrokovnjake za različna strokovna področja. Morajo pa biti dobro informirani o najrazličnejših stiskah sodobnega človeka in o možnih smiselnih pristopih za njihovo reševanje. Ne gre samo za to, da znajo prosilce za pomoč napotiti naprej na pravo strokovno ustanovo, naj bo zdravstvena, terapijska ali socialna. Gre bolj za to, da v odnosih z ljudmi v najrazličnejših stiskah in z najrazličnejšimi obremenitvami

Mreža za socialno vključenost Vključen.si vas vabi na
1. nacionalno konferenco socialnega vključevanja
»Prekinimo začarani krog socialne izključenosti«

16. maja 2014
v City Hotelu v Ljubljani

PROGRAM:
8.00 – 8.30 Registracija udeležencev
8.30 – 9.00 Nagovor Dejana Levaniča, državnega sekretarja na MDDSZ,
ter pozdrav organizatorja

1. Sklop:
9.00 – 10.00 Prof. dr. Vesna Švab, dr. med. psih, Medicinska fakulteta Ljubljana:
Metode dela z uporabniki s težavami v duševnem zdravju in preventivni ukrepi
10.00 – 11.00 Prof. dr. Christian Gostečnik, strokovni direktor Franciškanskega
družinskega inštituta: Specifike dela z uporabniki z izkušnjo nasilja
11.00 – 11.30 Odmor

2. Sklop:
11.30 – 12.15 Nika Juvan, Vodja Službe za ESS in druge finančne instrumente EU:
Črpanje evropskih sredstev
12.15 – 13.00 Darja Sekula Krstič, svetovalka za projektne prijave, Vključen.si:
Prijave na razpise za NVO na področju socialne
13.00 – 13.15 Živa Stiglic, vodja zagovornišva, Vključen.si: Sadovi prizadevanj za
stabilnejše financiranje programov socialnega varstva
13.15 – 13.30 Alenka Blazinšek, vodja programov, Zavod Nefiks: Strategija
razvoja NVO s področja socialnega vključevanja
13.30 – 14.00 Zaključne ugotovitve in razprava

Prijave sprejemamo do 8. 5. 2014 na www.vkljucen.si (elektronska prijavnica).
Udeležba na konferenci je brezplačna.
Udeleženci bodo prejeli potrdilo o udeležbi na konferenci.
Več informacij na info@vkljucen.si ali 030-646-943

*Organizatorji si pridržujejo pravico do spremembe programa.

   REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Iz navedenih razlogov smo v mreži Vključen.si v okviru našega delovanja pripravili analizo poročanja na področju socialnega vključevanja ter fokusno srečanje z naslovom »Iskanje sinergij in boljšega sodelovanja med NVO in mediji«. V maju bomo izdali tudi brošuro, namenjeno prvenstveno novinarjem, ki bo vsebovala priporočila za poročanje o problematiki socialne izključenosti, ki so plod raziskave ter ugotovitev fokusnega srečanja, ter posamezne prispevke vladnih in nevladnih organizacij o izkušnjah poročanja medijev o njihovem delovanju na področju socialnega vključevanja.

Zagotovo smo preko vseh srečanj in dejavnosti spoznali, da je interes NVO po sodelovanju z mediji velik in da lahko mediji s korektnim in etičnim poročanjem veliko storijo za hitrejšo integracijo socialno izključenih v družbo ter za ozaveščanje o vlogi in pomenu NVO na področju socialnega vključevanja. Tako NVO kot mediji pa se zavedamo, da vsak izmed nas nosi odgovornost za spremembe v družbi. Samo s povezovanjem in sodelovanjem lahko pripomoremo k odgovornejši in solidarnější družbi. •

znajo zavzeti pravo držo, da zmorejo stike in odnos s prosilci za pomoč usmerjati na smiseln način.

Zato je prav, da prostovoljci Karitas vložijo kar nekaj svoje energije v lastno izpopolnjevanje. Najprej na splošnem področju razvijanja sposobnosti za razumevajoč in strpen odnos do ljudi. Za držo spoštovanja in neobsojanja. Za sposobnost preseganja predsodkov in omejitev lastne življenjske izkušnje in posledično za sposobnost sprejemanja in spoštovanja drugačnih in oddaljenih, obrobni. Prav v pričevanju za sprejemljivost in bližino do najrazličnejših ljudi v njihovih življenjskih položajih je lahko Župnijska karitas kvas za prenovo naših župnij, naših včasih dokaj zaprtih verskih občestev. Prebujena in osveščena Župnijska karitas je gotovo pot nove evangelizacije, h kateri nas vzpodbuja papež Frančišek. Tiste nove evangelizacije, ki se hoče napotiti na obrobja naših župnijskih občestev in na obrobja družbe, v kateri živimo.

Foto: Arhiv Slovenske karitas

Po drugi strani pa je zelo potrebno, da se tisti sodelavci Karitas, ki več časa posvetijo osebni-mu stiku in delu s prosilci, nekoliko bolj seznani s problematikami, ki so pri njih množično prisotne. Tu so v ospredju različne duševne težave, stiske in ranjenosti. V mislih imam različne zasvojenosti in odvisnosti, blažje težave v duševnem zdravju ter prave bolezni in motnje. V teh primerih je treba težavo prav prepoznati in osebo pravilno usmeriti – v iskanje ustrezne pomoči na primer, ne pa morda v omalovaževanje, zanikanje ali izmikanje. Potrebno je tudi prepoznavanje različnih manipulacij in obrambnega vedenja. Ko to prepoznamo, lahko odnos s tako osebo tudi smiselno usmerjamo in vodimo ter prizadetega laično spremljamo in mu pomagamo na njegovi negotovi poti.

Posebej pomembno je prepoznavanje najrazličnejših zlorab in nasilja. V takih primerih je na preizkušnji najprej naša lastna ozaveščenost in zavezanost spoštovanju dostojanstva vsakega, še tako nemočnega človeka. Na tem področju imamo kot organizacija in kot posamezniki zagotovo še možnosti za rast in razvoj. Lahko se vprašamo: smo dovolj občutljivi in pozorni na nasilje, imamo pogum, da se

mu upremo, še bolj pa, da opogumimo in stojimo ob strani tistim, ki jih ogroža? Vemo, kako to storiti? Vemo, kam se obrniti po pomoč?

Nenazadnje je treba razumeti in poznati tudi bolj vsakdanje oblike človeške nemoči: manjše sposobnosti, nedozorelost, iztrošenost in opešanost življenjskih moči, duševno nemoč in ubito upanje, občutek nemoči – in še mnogo drugega, kar kliče po razumevanju in pomoči. Tu se tudi lahko vprašamo: smo do ljudi v takih stiskah prav tako sočutni in razumevajoči kot do ostarelih, telesno onemoglih in invalidnih? Smo si kdaj vzeli čas, malo odložili svoja dosedanja razumevanja in morebitne predsodke in se potrudili razumeti tudi te in podobne križe, ki jih nosijo naši bližnji?

Ni treba, da smo sodelavci Karitas strokovnjaki za reševanje vseh stisk sodobnega človeka, niti ne stopamo na mesto tistih, ki se s temi stiskami profesionalno ukvarjajo. Potrebno pa je, da smo o vsem tem dobro informirani in osveščeni in da z drugimi ljudmi dobre volje delimo razumevajoč, sočuten in strokovno korekten odnos do vseh teh stisk in do ljudi, ki v njih trpijo. Odgovornost za razvoj naše organizacije na tem področju je najprej pri vodstvu, ki mora zagotavljati možnosti za izobraževanje, informiranje in usposabljanje. Še bolj temeljna pa je ta odgovornost pri vseh sodelavcih Karitas, da ponujene možnosti izkoristijo, da v svoje izobraževanje in osebni razvoj vložijo potreben čas in energijo ter da se tudi sicer zanimajo za zgoraj omenjena vprašanja, si o tem kaj preberejo in se o taki tematiki tudi med seboj pogovorijo, si podelijo znanja, spoznanja in izkušnje. •

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.

Glas revnih v družbi.

V službi človekovega dostojanstva.

Glavne (strateške) cilje področja SODELAVCI so:

1. **Pomagati sodelavcem Karitas odkriti in živeti osebno poklicanost** in s tem krepiti in razvijati identiteto Karitas.
2. **Sodelavcem Karitas omogočiti primeren strokovni razvoj v skladu s potrebami Karitas.**
3. **Pridobiti nove prostovoljce.**
4. **Razviti Karitas v prostor srečanja in solidarnosti, kjer vsi – zaposleni in prostovoljni sodelavci, prejemniki pomoči in darovalci – uresničujejo svoje človeško dostojanstvo.**

Razporedi letovanj starejših, družin in zavodov ter letovanje Počitnic BISEROV 2014:

Letovanje družin in zavodov	
VDC Murenčki	2. 6.–14. 6.
Zavod Čebela	9. 6. –14. 6.
Zavod Samarijan	16. 6.–22. 6.
NŠK Maribor	23. 6.–28. 6.
NŠK Maribor	30. 6.–5. 7.
ŠK Murska Sobota	7. 7.–12. 7.
ŠK Koper	14. 7.–19. 7.
ŠK Novo mesto	21. 7.–26. 7.
ŠK Ljubljana	28. 7.–2. 8.
ŠK Ljubljana	4. 8.–9. 8.
ŠK Ljubljana	11. 8.–16. 8.
ŠK Celje	18. 8.–23. 8.
VIL	25. 8.–30. 8.

Letovanje starejših	
Starejši KP	19. 5.–23. 5.
Starejši NM	26. 5.–30. 5.
Starejši CE	1. 9.–5. 9.
Starejši MB	8. 9.–12. 9.
Starejši MS	15. 9.–19. 9.
Starejši LJ	22. 9.–26. 9.

Letovanje Počitnic BISEROV	
1. teden	21. 7.–28. 7. 2014
2. teden	28. 7.–4. 8. 2014
3. teden	4. 8.–11. 8. 2014
4. teden - mladostniki	11. 8.–18. 8. 2014

»Upanje vedno živi, verjamemo v ljudi.«

Zaupaj vase in v vse, ki te obdajajo.
 Bodi prijazen, vljuden in spoštljiv do vseh ljudi.
 Postavljaljaj si dosegljive cilje.
 Nikoli jih ne izgubi izpred oči.
 Nikoli ne jemlji preprostih življenjskih zadev za samoumevne.
 Spoštuj različnost drugih in
 jo sprejemaj kot veliko prednost.
 Postavljaljaj vprašanja.
 Prizadevaj si za soodvisnost.
 Vedi, da moraš najprej spremeniti sebe,
 šele nato lahko spreminjaš tudi druge.
 Govori z dejanji, ne z besedami.
 Vzemi si čas za pomoč tistim, ki nimajo toliko sreče kot ti,
 ali tistim, ki imajo slab dan.

Adam Sosne

QR koda za dostop do
 Žarka dobrote na internetni
 strani preko sodobnih
 spletnih bralnikov.

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
 Glas revnih v družbi.
 V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004